

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ANAYASA MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

TEDBİRE İLİŞKİN ARA KARAR

EİZA KASHKOEVA BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2016/9483)

Karar Tarihi: 25/5/2016

İKİNCİ BÖLÜM

ARA KARAR

- Başkan** : Engin YILDIRIM
- Üyeler** : Osman Alifeyyaz PAKSÜT
Alparslan ALTAN
Celal Mümtaz AKINCI
Muammer TOPAL
- Raportör** : M. Serhat MAHMUTOĞLU
- Başvurucu** : Eiza KASHKOEVA (Kırgızistan Vatandaşı)
- Vekili** : Av. Nebil ŞAHİN

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, sınır dışı kararının uygulanması hâlinde yaşam hakkı ve adil yargılanma hakkının ihlal edileceği iddialarına ilişkindir.
2. Başvurucu, sınır dışı işleminin yürütmesinin tedbiren durdurulmasına karar verilmesini talep etmektedir.

II. BAŞVURU SÜRECİ

3. Başvuru, 20/5/2016 tarihinde İstanbul Ceza Mahkemeleri Ön Bürosu aracılığıyla yapılmıştır.
4. İkinci Bölüm İkinci Komisyonunca, başvurunun tedbir talebinin Bölüm tarafından karara bağlanması gerekli görüldüğünden, Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün (İçtüzük) 73. maddesinin (2) numaralı fıkrası uyarınca, kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına, dosyanın Bölüme gönderilmesine karar verilmiştir.

III. OLAY VE OLGULAR

A. Olaylar

5. Başvuru formu ve eklerinde ifade edildiği şekliyle olaylar özetle şöyledir:
6. Başvurucu, 1981 doğumlu olup Kırgızistan vatandaşıdır.
7. İstanbul Emniyet Müdürlüğü ekiplerince yürütülen bir operasyon kapsamında *** pansiyonda yapılan arama sırasında başvurunun da zemin katındaki odaların birinde konaklama kaydı olmaksızın iki kişi ile birlikte kaldığı tespit edilmiştir.
8. İstanbul Valiliği Göç İdaresi Müdürlüğü 5/11/2015 tarihli ve 9859 sayılı kararıyla başvurunun “menfaat karşılığı fuhuş yapmak suretiyle geçimini meşru olmayan yollardan sağladığı” gerekçesiyle sınır dışı edilmesine karar vermiştir.

9. Başvurucu tarafından anılan kararın iptali için açılan dava İstanbul 1. İdare Mahkemesinin E.2015/2643, K.2016/460 sayılı kararıyla reddedilmiştir. Başvurucu, yargılama sırasında olay tarihinde maç izlemek amacıyla pansiyonda bir arkadaşıyla buluştuğunu belirterek fuhuş yaptığına ilişkin iddiaları kabul etmemiştir.

10. Bu karar, 20/4/2016 tarihinde başvurucuya tebliğ edilmiş olup süresi içinde 20/5/2016 tarihinde bireysel başvuruda bulunulmuştur.

B. İlgili Hukuk

11. 4/4/2013 tarihli ve 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu'nun "Sınır dışı etme kararı" kenar başlıklı 53. maddesi şöyledir:

"(1) Sınır dışı etme kararı, Genel Müdürlüğün talimatı üzerine veya resen valiliklerce alınır.

(2) Karar, gerekçeleriyle birlikte hakkında sınır dışı etme kararı alınan yabancıya veya yasal temsilcisine ya da avukatına tebliğ edilir. Hakkında sınır dışı etme kararı alınan yabancı, bir avukat tarafından temsil edilmiyorsa kendisi veya yasal temsilcisi, kararın sonucu, itiraz usulleri ve süreleri hakkında bilgilendirilir.

(3) Yabancı veya yasal temsilcisi ya da avukatı, sınır dışı etme kararına karşı, kararın tebliğinden itibaren on beş gün içinde idare mahkemesine başvurabilir. Mahkemeye başvuran kişi, sınır dışı etme kararını veren makama da başvurusunu bildirir. Mahkemeye yapılan başvurular on beş gün içinde sonuçlandırılır. Mahkemenin bu konuda vermiş olduğu karar kesindir. Yabancı rızası saklı kalmak kaydıyla, dava açma süresi içinde veya yargı yoluna başvurulması hâlinde yargılama sonuçlanıncaya kadar yabancı sınır dışı edilmez."

12. 6458 sayılı Kanun'un "Sınır dışı etme kararı alınacaklar" kenar başlıklı 54. Maddesinin ilgili bölümleri şöyledir:

"(1) Aşağıda sayılan yabancılar hakkında sınır dışı etme kararı alınır:

...

ç) Türkiye 'de bulunduğu süre zarfında geçimini meşru olmayan yollardan sağlayanlar

...

(2) Başvuru sahibi veya uluslararası koruma statüsü sahibi kişiler hakkında, sadece ülke güvenliği için tehlike oluşturduklarına dair ciddi emareler bulunduğu veya kamu düzeni açısından tehlike oluşturan bir suçtan kesin hüküm giymeleri durumunda sınır dışı etme kararı alınabilir."

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

13. Başvuru formu ve ekleri incelenip tedbir talebi hakkında gereği düşünüldü:

A. Başvurucunun İddiaları

14. Başvurucu, hakkında verilen sınır dışı kararının gerekçesinin doğru olmadığını, fuhuş yaptığı gerekçesiyle ülkesine geri gönderilmesi hâlinde toplumsal baskı nedeniyle yaşamının tehlikeye düşebileceğini belirterek Anayasa'nın 17. ve 36. maddelerinde güvence altına alınan haklarının ihlal edileceğini ileri sürmektedir.

B. Değerlendirme

15. 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 49. maddesinin (5) numaralı fıkrası ve İçtüzük'ün "Tedbir kararı" başlıklı 73. maddesinin (1) numaralı fıkrasına göre; başvurucunun yaşamına ya da

maddi veya manevi bütünlüğüne yönelik ciddi bir tehlike bulunduğu anlaşıldığı hâlinde, Bölümlerce resen veya başvuru talebi üzerine gerekli tedbirlere karar verilebilir.

16. Somut olayda başvuru, fuhuş yapmadığını belirterek anılan gerekçeyle sınır dışı edilmesi hâlinde ülkesinde yaşamının tehlikeye düşeceğini ileri sürmüş ancak bu konuda iddialarını somutlaştıracak bilgi ve belgeler ortaya koymamıştır. Kaldı ki başvuru ülkesinde yaşamının tehlikeye düşeceğine yönelik iddiasını yargılamanın yapıldığı idare mahkemesi önünde görülen davada ileri sürmediği ve ilk kez bireysel başvuru aşamasında ortaya koyduğu anlaşılmaktadır.

17. Anayasa Mahkemesi, sınır dışı işlemlerine karşı yapılan başvurularda, geri gönderilen ülkenin koşullarını dosyaya sunulan bilgi ve belgelerle sınırlı kalmaksızın ulusal ve uluslararası kuruluşların ve hükümetlerin düzenlemiş olduğu insan hakları raporlarından da yararlanmak suretiyle resen araştırmaktadır. Bu kapsamda, Türkiye İnsan Hakları Kurumu (TİHK), Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği (UNHCR), İnsan Hakları İzleme Örgütü (HRW), Uluslararası Af Örgütü (AMNESTY) gibi bağımsız kurum ve kuruluşların düzenlemiş olduğu raporlar geri gönderilecek ülkede sistematik olarak insan hakları ihlalleri yaşanıp yaşanmadığı sorusuna ışık tutmaktadır (*Leyla Dogot [TAK]*, B. No:2015/11252, 10/7/2015, § 14).

18. Başvuru konusu olayda başvuru kişisel durumuyla ilgili iddiasını ispata yarayacak somut bilgi ve belgeler ortaya koymadığı gibi yukarıda belirtilen kurum ve kuruluşların raporlarında da menşe ülke olan Kırgızistan'da başvuru ileri sürdüğü gerekçeyle sistematik olarak insan hakları ihlali yapıldığına dair bir değerlendirmeye yer verilmediği görülmektedir.

19. Anayasa Mahkemesi, gerçekleştiği iddia olunan müdahalenin başvuru "*yaşamına ya da maddi veya manevi bütünlüğüne*" yönelik gerçek ve ciddi bir tehlike oluşturabilecek nitelikte olması hâlinde İçtüzük'ün 73. maddesi uyarınca tedbir değerlendirmesi yapabilmektedir. Bu aşamada dosya kapsamındaki bilgi ve belgelerden başvuruya yönelik derhâl tedbir kararı verilmesini gerektiren ciddi bir tehlike bulunduğu anlaşılmadığından tedbir talebinin reddine karar verilmesi gerekir.

V. HÜKÜM

A. Tedbir talebinin REDDİNE,

B. Kararın bir örneğinin başvuruya ve Göç İdaresi Genel Müdürlüğüne tebliğine,

25/5/2016 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan
Engin YILDIRIM

Üye
Osman Alifeyyaz PAKSÜT

Üye
Alparslan ALTAN

Üye
Celal Mümtaz AKINCI

Üye
Muammer TOPAL